نثاراحمد صمد واصفي صیب ښکلې لیکنې

نثاراحمد صمد په فیسبوک کې

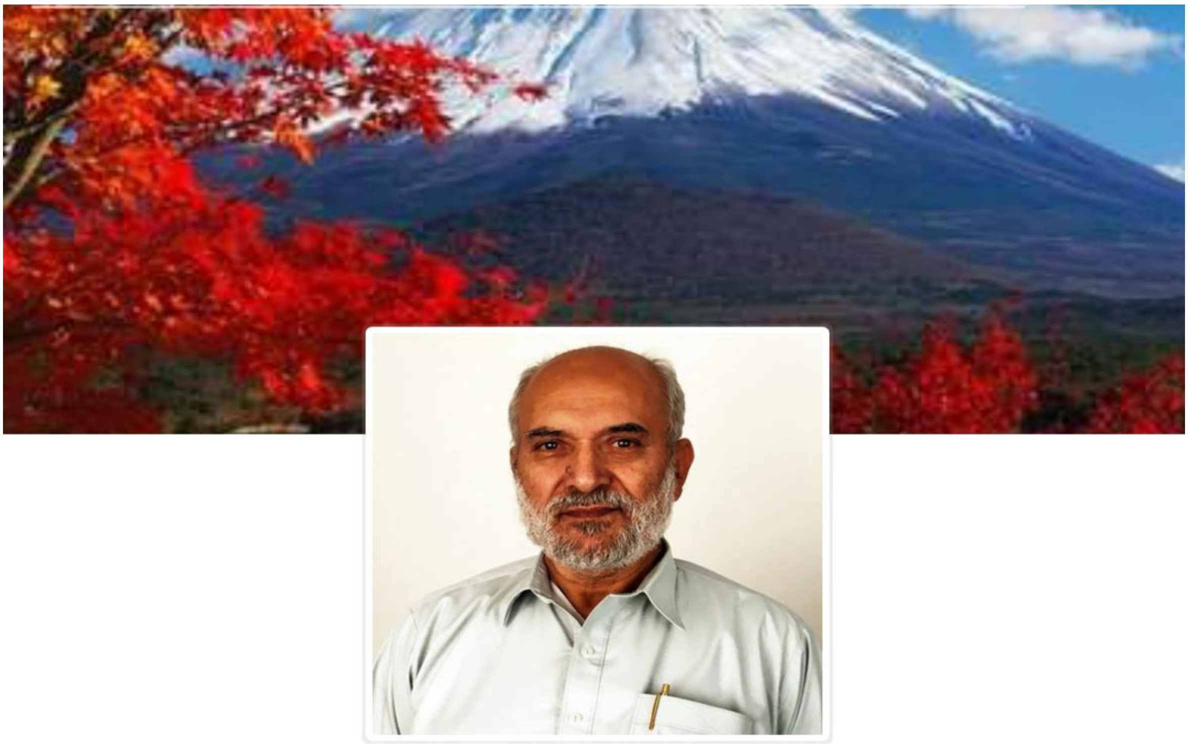

Nisar Samad Wasifi

Ketabton.com

ټولونکي: صبورګل صابر

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرېزه

الحمدلله دالله شکر اداء کوم چې له ډېرو سختو مصروفیتونو سره سره وتوانېدم، چې د شاغلي واصفي صیب د فیسبوک لیکنې راغونډې کړم ، او تر خوږو وطنوالو یې ورسوم.

د مسافري سخت مصروفیتونه وي، پۀ دی هر مسافر پوهیږي، خو د واصفي صیب لیکنې می نه لوربدي چې حبث لاړي شي، نو له دې مصروفیاتو او نه امکاناتو سره سره مي دغه ده، دالله ښکر اداء کوم چې کتاب مې تکمیل کړ.

دري میاشتي مخکې مې له محترم واصفي صیب! ځخه د کتاب لیکلو اجازه واخیسته، محترم واصفی صیب! پۀ ورین تندی دا غوښتنه ومنله، او ما هم دالله پۀ توکل دا کتاب مکمل کړ.

پۀ کتاب کې ټولې لیکنې دمحترم استاذ دلاس لیکل شوي لیکنې دی، ما هیڅ کوم تعدیل پکښې نه دی کړي، یوازي می دایډیټ پۀ برخه کې کار کړي ده.

لیکل شوي کتاب ټول افغان ملت ته تحفه کوم او له ټولو هغو افغانانو غوښتنه کوم چې د سنسور پۀ برخه کې یې پوره پوره هڅه راسره وکړي.

پۀ پاې کې کتاب د محترم مرحوم پلارجان رحمة الله علیه روح ته ببښم، او د مرحوم لپاره دکتاب ویلو ترمخ د دعا لاسونه پورته کړئ، او د مغفرت دعا ورته وکړئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نصيحت

يو ځوان و يو سپين ږيري ته وويل چي نصيحت راته وکړه .

سپين ږيري ورته وويل : قرآن ولوله مخکي له دې چي، قرآن پر تا وويل سي !

لمونځ وکړه مخکي له دې چي، تا ته لمونځ درکول سي !

د نورو له تجربو څخه ګټه واخله مخکي له دې چي، ته د نورو له پاره تجر به شي.

حضرت عمر (رض) پر منبر ودرېد . شکېدلې چپنه يې اغوستې وه . له لوږي يې په ګېډه کی غرهار وو .

د خطبې په منځ کي يې وويل :

که غرېږې او که نه ، قسم په خدای تر هغه به دې مَړه نه کړم تر څو د مسلمانانو اولادونه ماړه سوي نه وي !

تريخ غړپ

د حسد تر ټولو ښه چاره او علاج دا دی چی د هغه چا سره چی حسد کوې نوم يې واخله او د خير دعا ورته وکړه . که څه هم دا ډير تريخ غړپ دی مګر له دننه دې ناروغي جوړوي . ته خو يې امتحان کړه !

(c) ketabton.com: The Digital Library

سورۍ پیاله

دا ولې ډیري پیسې خرڅوو لاکن لږ شیان لرو ؟!

ډېر اجناس رانیسو خو لږ خوند ترې اخلو ؟!

عاید مو ډېر خو لاس مو تنګ دئ ؟!

آسانتیاوي ډیري خو راحت لږ لرو ؟!

لوی علت یې حرص دی ، او د نننۍ انسان د حرص پیاله ځکه نه ډکیږی چی په هغې کی د ناشکرۍ سوری دی چی ډکېدو ته یې نه پریږدي !

سوْ استفاده

نرم زړئ انسان ساده یا احمق نه وی ، بلکی ښه پوهیږي چی خلک ځنګه چپه او راسته لوبی ورسره کوی . خو بیا هم دئ پر دې هر څه سترګې پټوي دا ځکه چی زړه یې نرم ، پاک او ښایسته دی !

نو د چا له صداقته بده استفاده مه کوه چی دا هم یو خیانت دی .

خپل عمل د لارې مل

ته به ښه وظیفه او مقام لرې ، ښه کورنۍ او قوم به لرې ، ښه نوم او نښان به لرې ، ښه کور او موټر به لرې ، ښه مال او دنیا به لرې....

(c) ketabton.com: The Digital Library

آیا د دغو څخه یو شي هم قبر ته درسره وړې بېله عمله ؟

نو مه ناوخته کوه !

د درواغو بدبویی

رسول الله (ص) وفرمایل : کله چی څوک درواغووایی نو د درواغو د بدبویي له امله (د رحمت) فرشته یو میل لیری ورڅخه ځی (سنن الترمذی : ۱۹۷۲) .

خو زموږ ننی محیط؟!

سابقه د آینده سره وتړه !

آیا داسی انسان سته چی ماضي بدله کړی ؟ آیا څوک راتلونکې بدلولای سی ؟ قطعأ نه . خو ډیر خلک په ماضی پوری کلک مبنتی دي دومره آینده نه سنجوي لکه په ماضی کی چی بند دي .

نو د ماضی سره باید څه وکړو ؟ دا چی ماضي نسو بدلولای ، نه یې هیرولای سو ، نه یې سمَوَلای سو او نه یې حذف یا محوه کولای سو . نو صرف یو کار کولای سو هغه دا چی ماضی باید ومنو او درس ورڅخه واخلو . یعنی سابقه او آینده سره وتړو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د انسان او رحمان رضايِّيت

يو پاچا د نصيحت او پند اوريدلو ډير شوقی و . يوه ورځ يې يو متقی او زاهد عالم ته وويل چی داسی نصيحت راته وکړه چی انسان او رحمان دواړه راڅخه راضي سی .

عالم ورته وويل چی ډيره ساده خبره ده او هغه دا چی د ورځی فقيرانو او محتاجانو ته کومک ورکوه چی « انسانان درڅخه راضي سی » او د شپې پخپله د الله څخه فقر کوه چی « الله درڅخه راضي سی » !

په رښتيا هم دا نو دنيوي او اخروي بری دی . الله دی يې د هر شتمن ، هر سياست وال او هر چارواکي په نصيب کړی، آمين .

کارلوس فونتس ويلی دي :

په دنيا کی چی می له ژونده تر ټولو غټ سبق زده کړ، دا دی چی هيڅوک د خپلو خبرو سره ورته او مشابه نه دی ! [يعنی خبري او عمل يې اختلاف لری .

پوښتنه

محترم وروره او محترمی خور ! په تا کی کومه داسی غلطي سته چی غواړې تر ټولو اول يې رفع او دفع کړې ؟ آيا هغه سُستي او تنبلي ده ؟ آيا د سهار لمانځه ته نه راپاڅېدنه ده ؟ آيا د بې حوصله ګۍ ختموَنه ده ؟ آيا د بدګومانۍ پای ته رسوَنه ده ؟ آيا د درواغو بندوَنه ده ؟ او

(c) ketabton.com: The Digital Library

که د غیبت ځپنه ده ؟ اقلاً د یوې غلطۍ محوه کولو ته خو باید لومړیتوب ورکړې !

نو تر ټولو اول دروازغ ویل بند کړه بیا وګوره !

اول د ځان بدلون

زموږ کمزوري دا ده چې د مقابل طرف د بدلون په لټه کی یو خو ځان مو هېر وی یا متوجه نه یو .

د فرعون میرمنی تصمیم ونیوئ چی بدلون ومومی ؛ د نوح (ع) زوی بیا د بدلون له پاره تصمیم نه نیوئ ؛

لومړنۍ د یو سرکښ او ظالم انسان میرمن وه ، خو دوهم د یو پیغمبر زوی و .

نو د ځان سمون او بدلون هیڅ مقدمه نه غواړي او د نه بدلون له پاره بیا هیڅ پلمه د منلو وړ نه ده .

پس دا پخپله ته یې چی د بدلون تصمیم ونیسې . یعنی تر څو چی په ځان کی د بدلون اراده ونکړې الله تعالی دې روان حالت نه بدلوي (الرعد : ۱۱) .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا يې له خيره چې ناحقه وياړې ؟!

که ته ښايسته يې مه پرې نازيږه ، ځکه دا ښايست خو تا پخپله نه دی جوړ کړی ؛

که ته د يو خاص قوم يا نسل څخه يې په دې هم فخر مه کوه ، ځکه دا هم تا پخپله نه دی غوره کړی ؛

که ته د يو شتمن يا واکمن اولاد يې په دې هم وياړ مه کوه ، ځکه دا هم تا پخپله نه دی ګټلی .

دا ټول « بې ارزښته افتخارات » دي . نو ستا کمال دا دی چې په تقوا دې وویاړه ، په اخلاقو دې وویاړه ، په لياقت دې وویاړه ، په خدمت او صداقت دې وویاړه چې دا به نو ټول تا پخپله ګټلی وي . همدا د اسلام سپارښتنه او غوښتنه ده !

مونږ تر سخت تعقيب لاندی يو

کله چې د ګناه ارتکاب کوې نو درې خبری حتماً مدنظر ولره : الله دې وينی ، ملايکی يې ليکي ، او مړينه دی څاری . نو تر څومره عظيم oتعقيب لاندی يې ، خو بيا هم ؟!

مثبت فکره اوسه

هغه (شی يا سړی) چې ښه درته ايسی په غور يې مه ګوره ، داسی نه چې کومه خرابي پکښی پيدا سی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو هغه (شی یا سړی) چی بد درته ښکاری په غور یې ګوره داسی نه چی کوم ښه والی پکښی پیدا سی .

هو ، بد خو بد دی ؛ ښه مه بد کوه (ښه خو ښه دی ؛ که ښه یې نو بد درته ښه کړه)

هر ظالم ړوند او کوڼ دی

انسان عمدتاً په درو طریقو سره مغرور کیږی : یا به ډیری پیسې لری او شتمن به وی ؛ یا به جسماً غښتلی او پیاوړی وی ؛ یا به لوړ مقام یا چارواکیً پلار لری . ځکه نو ظلم ، لویی ، حق تلفي او ډیر نور ګناهونه کوی .

ښه ، که یې الله تعالی د بدن یوه پُرزه سُسته کړی نو کړپیً او دربيً به یې تر آسمانه ورسیږی ، ځو چی له مځکی به ووهل سی !

موږ ډیر دغسی مثالونه لرو خو هغوی پخپله کاڼه او ړانده دي !

له بهتانه ډډه

وایي چی یو سړي مَهلب بن ابي صُفره ته بد وویل ، خو ده یې په ځواب کي هیڅ هم و نه ویل . یو چا ورته وویل : ولي دي د ده د بدو خبرو ځواب ور نه کړ ؟ _

(c) ketabton.com: The Digital Library

مهلب وويل : د ده بدۍ يا عيبونه را معلوم نه دي ، او دا مي هم خوښه نه ده چي د هغه څه په هکله بهتان پر ووايم چي په ده کي نسته .

هو ، الله دی هر مسلمان ته دغسی دینی تومنه ورکړی . په رښتیا هم هغوی اسلام هضم کړی و ، خو موږ وګوره چی د اسلام څومره تېکه داري کوو لاکن په عمل کی هغسی نه یو.

اې حق خوره او ظالمه !

دا حتمي نه ده چی د یو چا آه و فریاد یا ښیرا درپسې وی ، بلکی ځینی وختونه د یو چا تېنګ صبر او خدای ته پریښودل هم ستا خوښۍ پیکه کوی او سکون دې اخلی ، خیر دی چی نن د غرور پر نیلی سپور یې .

که هوس دی نور دې بس دی !

د خوش باورۍ یا نیکۍ سزا

څومره د افسوس خبره ده چی پر یو چا باندی د رندو په څیر باور وکړو ، او باالاخره هغه دا ثابته کړی چی په ربنتیا هم موږ ړانده وو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر ځان او جهان بې اعتباره

« اعتبار » په دوستئ او خپلوئ کی د اکسیجن غوندی اهمیت لری . که پر یو چا « بې اعتباره » سوې نو د هغه دعاوی هم بنیراوی درته ښکاری ، او ښه يې هم په بديو کی شميرې .

دا ځکه چی د اکسیجن د نشتوالي له امله تړاوونه او رابطې بې تنفسه وی .

نو ځان له ناکامئ وژغوره ، یعنی پر اعتبار مه بې اعتباره کیږه !

کوچنی مغز ، لویه ژبه

ځینی خلک متأسفانه اوریدل لږ کوی خو خبري ډیری کوی . دا داسی کسان دي چی مغز يې کوچنی خو ژبه يې غټه ده . مطلب دا چی موږ باید هر څه وسنجوو بیا يې ووایو نه داچی اول يې ووایو بیا يې وسنجوو . دا نو څه فایده ؟ باید مخاطب ستومانه او بیزاره نکړو .

پس مه پریږده چی ژبه دې تر فکر مخته سی !

له ګناه کاره کرکه مه کوه !

د خرابو خلکو تر هیرولو او د ښو خلکو تر لټولو خو دا بهتره ده چی د خلکو خرابی خبری هیری کړو او د هغوی ښې خبری ولټوو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ځکه چی انسان ثبات نلری، یعنی خراب خلک ښه کیدای سی او ښه خلک خراب کیدای سی .

مطلب دا چی علایم اهمیت نلری بلکی عوامل مهم دي . پس له گناه باید کرکه وکړو نه له گناه کاره !

بې انصافي

د صدقې یا خیرات ورکولو له پاره په جیب کی په خورا لږ مبلغ (یعنی سِکه) پسی گرځو . خو همدا مهال د الله څخه د جنت لوړترین مقام غواړو .

څومره ناڅیزه عطا کوو او څومره ستر عوض طلبوو !

بېشکه چی الله رحیم او کریم دی ، مگر ته خو هم انصاف وکړه !

ځاني اصلاح

تل ښه والی په نورو کی او بدوالی په ځان کی لټوه او سمّوه یې . که همدا فارمول مراعات کړې نو دا به ستا تر ټولو ښه والی او روحي سکون وی . امتحان یې کړه بیا وگوره !

(c) ketabton.com: The Digital Library

شتمن فقير

کله چی ته وصت پاڼه ليکې (يا شفاهي وصيت کوې) ، آيا خبر يې چی يوازينی څوک چی ستا د مال او دولت يا جايداد څخه محروم پاتيږي ، هغه ته پخپله يې ؟!

چا ته خپل سهم پريږدې ؟ آيا هغه اولاد ته چی ډير ژر به دې هير کړی ؟ که هغه اولاد ته چی ستا د سهم يوه سلنه به هم نه درپسی خيراتوي ؟ که هغه اولاد ته چی ځان پوه او تا ناپوه بولی ؟

نو اوس لا ژوندی يې ، ستا د خپل سهم زياته برخه صدقې ته وقف کړه ، داسی نه چی ناوخته سی ! آيا پوهيږې چی صدقه خورا افضل عبادت دی ؟ نو ولی يې ضايع کوې ؟ ولی دا کار هغه اولاد ته پريږدې چی د دنيا په کارونو کی تر غوږونو پوری ډوب دی ؟

که همداسی ونکړې نو پوه سه چی شتمن فقير يې (يعنی دلته شتمن او هلته فقير) !

مهم پوهاوئ

کله چی ته د يو چا په څيره ملنډی وهې يا پر خاندې نو دا پر تصوير نه بلکی پر مُصور خاندې يا پر انځور نه بلکی پر انځورګر خاندې يا پر مخلوق نه بلکی پر خالق خاندي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تعادل ساته !

ځان په ژوند کې هیڅکله چا ته مه ورایله کوه (یعنی په اختیار کی يې مه ورکوه) . ځکه چې نننۍ انسان یوازې خپلې ګټې ته ګوري ، یعنی که ته پر ګران يې نو ستا بدۍ هیروي او که خوابدۍ سو نو ستا نیکۍ هیروي .

متل دی چې مه دومره خوږ اوسه چې ودې خوري او مه دومره تریخ اوسه چې ودې غورځوي ! اسلام وسط او تعادل خوښوي .

د پیسو طاقت

پیسې غوږونه نلري خو اوریدلی سي ، پښې نلري خو ځغستلی سي ، لاسونه نلري خو وهلی سي ، خوله نلري خو ږغېدلی سي ، هیڅ نلري خو هرڅه کولی سي !

نو ځکه ظالمان پېغمه ظلم کوي ، فاسدان پېغمه فساد کوي ، زورواکان پېغمه خرمستۍ او سرمستۍ کوي خو څوک يې مخه نسي نیولای .

پیغمبر (ص) داسې فرمایې : « الله تعالی ظالم ته مهلت ورکوي او چې ویې نیسی او مؤاخذه يې کړی نو نه يې ایله کوي » .

(c) ketabton.com: The Digital Library

قادر او مقتدر ذات

یو قدرت چی لیدل (بینایی) خلق کوی ، یقیناً چی هغه بینا او لیدونکی دی . یو ړوند نسي کولای چی بینایی خلق کړی .

یو قدرت چی اورېدل خلق کوی ، نو هغه یقیناً اورېدونکی وی . یو کوڼ نسي کولای چی اورېدل خلق کړی .

یو قدرت چی ژوند خلق کوی ، نو هغه یقیناً ژوندی وی . یو مړ نسي کولای چی ژوند خلق کړی .

پس هغه خالق په صداقت سره ومنه چی هم « ښه لیدونکی » ، هم « ښه اورېدونکی » او هم « ژوند بخښونکی » دی !

دومره غفلت ؟

راځی په خپل ګرېوان کی وګورو :

دا چی موږ د ډوډۍ خوړلو پر وخت ډوډۍ خورو ؛ د مطالعې پر وخت مطالعه کوو ؛ د کار پر وخت کار کوو ؛ د خوب پر وخت خوب کوو ؛ د مجلس پر وخت مجلس کوو ؛ نو د لمانځه پر وخت لمونځ ولی نه کوو ؟!

هره پلمه او حیله بې معنی ده .

د عزت امید

احترام او درنښت ډېره ګرانه متاع ده چی هر څوک یې نه لری . نو د هغه طمع د ارزان بیه یعنی سپکو خلکو څخه مه کوه !.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دنیا مه نازیږه

سعدي صاحب وایی : ته په کومه دنیا ویاړې ؟ هغه چې تر ټولو ښه خوراک یې د مچۍ توف کړي مواد [عسل] دي ؟ یا هغه چې تر ټولو ښه لباس یې د چنجي توف کړي مواد [وریښم] دي ؟

نو زه به له دې دنیا نه څه وغواړم چې حلال یې « حساب » لری او حرام یې « عذاب » لری ؟

سعدي صاحب یې چاره داسی بیانوي : د چا چې حساب پاک دی ، له احتسابه یې څه باک دی .

د ژوند لنډیز

زموږ ژوند د درو مهمو اصلونو لنډیز دی : لومړی خنداوي چې محوه کیږی ؛ دوهم اوښکی چې وچیږی ؛ دریم عملونه چې پاتیږی

نا آرامه انسان

انسان کالي بدلوي ، کور بدلوي ، دفتر بدلوي ، دکان بدلوي ، موټر بدلوي ، لوازم او سامان بدلوي ، حتی اړیکی بدلوي خو بیا هم پریشانه او نا آرامه وی . دا ولی ؟

ځکه چې خپله رویه نه بدلوي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل او د بل غم

د بل غم یوه ځغلنده صحنه ده چې ژر تیریږی .

پوه سه چې : د اوښکو هر څاڅکی د نړی تر هر شي ګران دی ، خو څوک یې تر هغه وخته په قیمت نه پوهیږی څو چې هماغه اوښکی یې تر خپلو سترګو نه وی بهیدلي .

دایمی ښایست

ته د ځان ښایسته کولو ، سینګارولو او ښه معلومېدلو له پاره څومره کوښښ کوې . که د نېک عمله کیدو له پاره همدومره کوښښ وکړې نو دا به دایمی برتری او لاسبری وی . امتحان یې کړه بیا وګوره .

ځان په ترازو کی

پر ځان د بل چا ګرانول خو دومره لویه خبره نه ده ، بلکی ډیره مهمه او مشکله خبره دا ده چې ځان پر بل چا ګران کړې .

ریا نه بلکی خفا

د یو چا سره د کومک او مرستی پر مهال د هغه څیرې ته ډیر مه ګوره چې د دوو زیانونو امکان سته : لومړی دا چې ممکن ستا په دغه عمل سره هغه ځان حقیر وګڼی او دوهم دا چې د هغه شرمنده سترګی ښایی ستا په زړه کی د غرور تخم وکري .

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هوا کی مه ځه !

زموږ نوی ماډل موبایل تلیفون په لاس کی وی او د دنیا په هر شي ښه خبر یو ، خو متأسفانه له ځانه ناخبر یو !

د خپلوی پرېکون

د خپلوۍ او دوستۍ رسۍ هغه وخت کمزوره کیږی چی انسان ته د غلط فهمیو له امله سوالونه ورپیدا سی ؛ خو هغه وخت پسی شکیږی چی دغسی پوښتنو ته ځوابونه هم پخپله جوړ کړی .

ننۍ ډیرې خپلوۍ د همدغسی بدګومانیو قرباني دي چی کشران د مشرانو رول پکښی لوبوي .

مه ناوخته کوه !

محترم وروره او محترمی خور ، مرګ یو څرګند راز دی . « څرګند » ځکه چی هر څوک ښه پوهیږی چی مرګ حتمأ راتلونکی دی . خو « راز » ځکه دی چی هیڅوک نه پوهیږی چی هغه به چیری ، څنګه او کله وی .

نو مه ناوخته کوه . ځکه نن د عمل ورځ ده بېله حسابه ، خو سبا د حساب ورځ ده بېله عمله !

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو عالم څه ښه ويلي دي :

دا مهمه نه ده چی انسان تر فضا یا سپوږمۍ پوری ورسیږی ، بلکی مهمه دا ده چی انسان د فضا او سپوږمۍ تر څښتن پوری ورسیږی !

علم او ثروت

زوی له پلاره وپوښتل چی د خلکو په نزد علم ښه دی که ثروت ؟

پلار يې ورته وويل چی دواړه ښه دي . ځکه خلک پر دوو برخو ويشلي دي :

اول ـ عوام چی د ثروت له امله دې خوښوي .

دوهم ـ خواص چی د علم له امله دې ستايي .

هو ، د ننني زمانې له مخې دا يو علمي او عملي تحليل دی .

د سبا تشويش مه کوه

د پرون او نن خدای د سبا خدای هم دی . موږ لومړی ځل دی چی بندګي کوو خو هغه د بې حسابه پيريو راهيسی خدايي کوی .

نو د خدای په خدايي عملاً باور او يقين وکړه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر درانه پيټې لاندې

که له ژونده خوند اخلې نو په زړه کې آرمانونه لږ کړه بيا وګوره . پر ژوند باندې ډيره تکيه مه کوه ځکه هغه هر څوک له ځانه شړي او مرګ ته يې پورې وهي .

د سمون توَمنه

خواجه نظام الدين دهلوي (رح) څه ښه ويلي دي : « هر څوک چې ووينې نو تر ځان يې بهتر وبوله که څه هم ته اطاعت کونکې او نيک عمله يې خو هغه ګنهکار وی . کېدای سی دا ستا آخري اطاعت او نيکي وی خو د هغه آخري ګناه وی ، چې په دې ډول به ته ګنهکار سې او هغه به نيکوکار سي . »

داعالی پوهوَنه د ځانی او اجتماعی سمون تومنه لری . نو ښه به دا وی چې د خپل ژوند د لاری څراغ يې وګرځوو . بس يوه قلبي اراده غواړي .

الله تعالی ستر قاضي دی

موږ هر يوه ځان پخپله قاضي ټاکلی دی . بيله دې چې دا راته معلومه او ثابته سی چې د الله تعالی په نزد څوک ښه دی او څوک بد دی ، يا څوک حق دی څوک ناحق دی بس لګيا يو پخپل سر قضاوت کوو ، خپله فتوا صادروو او خپلی ټاپې وهو !

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو څومره خطاکاران او ګناه کاران یو چې د الله تعالی په فیصله کی هم مداخله کوو .

محتاط اوسه

که ستا د خولې څخه یوه خبره راوځی یا یې په قلم سره ولیکې ، نو یوه سه چی دا به حتمأ په یوه محکمه کی ثابتوې که هغه دنیوي محکمه وی یا اخروي محکمه !

نو محتاط اوسه .

له شیطانه د نجات لاره

یو استاد له خپل شاګرد څخه وپوښتل چی که شیطان کومه ګناه ډیره درته ښکلې او جذابه کړی ، نو څه ورسره کوې ؟ شاګرد ځواب ورکړ چی مقابله او جهاد ورسره کوم .

استاد ورڅخه وپوښتل که هغه بیا هم همداسی وکړی ، نو څه کوې ؟ شاګرد ورته وویل چی بیا هم جهاد او مقابله ورسره کوم .

استاد ورته وویل چی دغه لاره ډیره ستونځمنه ، اوږده او ستومانیزه ده . بهتره چاره یې دا ده چی د سپي له شره د هغه څښتن ته پناه یوسه !

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اوږده ژوند لنډيز

د انسان د ژوند نېکمرغي پر درو پايو ولاړه ده :

د پرون څخه تجربه اخيستل ؛ د نن څخه استفاده کول ؛ او د سبا څخه امید لرل .

خو موږ برعکس ځو :

د پرون غم کوو او نه يې پرېږدو ؛ نن درګرده ضايع کوو ؛ او د سبا څخه بيره او وهم لرو .

نو بويه څنګه به کټمن او بريمن سو ؟!

ځان پخپله وهل

د يو چا سره د بُغض او حسد معنى دا ده لکه ته چى يو چا ته په خپل دماغ کى ببېله کرايې څخه ځاى ورکړې او له امله يې ستا دماغ تنګ او تخته سى .

(c) ketabton.com: The Digital Library

عقيده او حقيقت

يو عالم ويلی دي : عقيده کيدای سی چی زما عقيده وی ، ستا عقيده وی ، د فلاني عقيده وی ؛

خو حقيقت نسي کيدای چی زما حقيقت وی يا ستا يا د فلاني حقيقت وی .

حقيقت اصلأ د هيچا مربوط نه دی بلکی آزاد او د ټولو دی .

له همدې امله خلک تل د عقيدې په سر جنګيږی نه د حقيقت په سر !

استغفرالله .

د الهي نعمت يوه بيلګه

موږ له سره تر پښو پوری د الله تعالی په بې حسابه نعمتونو کی پټ يو . نعمت يوازی دا نه دی چی مال او دولت ولرو ، بلکی :

د سترګو بينايی هم نعمت دی ؛ په دماغ کی ښه فکرونه هم نعمت دی ؛ په زړه کی د چا درد احساسول هم نعمت دی ؛ په رګو کی روانه وينه هم نعمت دی ؛ د چا د اوښکو پاکول يا وچول هم نعمت دی ؛ او تر ټولو مهمه دا چی د ايمان لرل پخپله ستر نعمت دی....

نو بيا موږ د خپل رب د بې حسابه او سترو نعمتونو شکر ولی نه ادا کوو؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

دروا‌غ ، درواغ دی

درواغ هم خپله مزه او ذایقه لری . که يې ته وايې نو خوږ وی او که يې بل وایی نو تریخ وی !

درواغ ویل او درواغ اوریدل د یوې سِکې دو مخه دي .

زنګ وهلي اړيکی

کله چی په مسایلو او روابطو کی اختلافات ډير وی ، آوازونه لوړ وی ، شخړي لاینحله وی ، علم لږ وی ، دلیل بې کسه او منطق بې وسه وی نو پوه سه چی خاموشي او پټه خوله اصلي ګټونکی دی !

له امتحانه وډاريږه !

که يو څوک د هغه د ماضي په خاطر ذلیل کوې یا ترټې یا پیغور ورکوې ، پر هغه خو تیره سوه . نو له خدایه وبیريږه داسی نه چی د هغه ماضي ستا آینده سی !

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر الله تعالی انتقاد مه کوه !

لقمان په عمل ډېر ښکلی و . خو په څېره بدرنګه و . يوه ورځ يو چا ورته وويل چی اې لقمانه ! څومره بدرنګه يې .

هغه په ځواب کی ورته وويل چی د هر شي خالق الله تعالی دی . نو زه ستا څخه پوښتنه کوم چی آيا زما د څيرې عيب لټوې او که د الله تعالی عيب لټوې ؟ دا خو صرف الهی اراده او فيصله ده چی زه بايد دغسی بدرنګه اوسم ، نو ستا انتقاد پر ما نه دی بلکی پر الله دی .

سړئ په دې منطقي دليل سره قانع او پېته خوله سو او د دغسی بيهوده خبرو څخه يې توبه وکړه .

خو موږ څنګه يو ؟!

انساني اوصاف

دا چی موږ يې انسان پيدا کړي يو ، « زموږ کمال او اختيار » نه دی بلکی د الله ستر رحمت او نعمت دی . خو په ځان کی انسانيت جوړول « زموږ کمال او اختيار » دی !

ګناه حتی عادي بولي

رسول الله (ص) فرمايی : که په کوم ځای کی ګناه کيږی خو خلک هغه عيب و نه ګڼی نو هغوی ټول په دې ګناه کی شريک دي (ترمذی او ابو داؤد) .ـ

(c) ketabton.com: The Digital Library

استغفرالله ، څومره عظیم خبرداریٔ دی .

راسیً چی اوس نو خپل ځان ، خپل مجلس او خپل چاپیریال و ارزوو چی څنګه یو ؟!

نږدې هم وګوره!

اې بی خبره او اې بې پروا انسانه ، په خپل دولت او جسمانی طاقت باندی ډیر مه نازیږه ، ځکه غریبي او ناروغي ډیر نه ځنډیږی !

نور نو مه ناوخته کوه !

آیا شیطان کومه زنا کړې وه ؟ شراب یې څښلي وو ؟ قمار یې کړی و ؟ څوک یې وژلی وو ؟ شِرک یې کړی و ؟ نو څه ګناه یې کړې وه چی الله تعالی د همیشه له پاره لعنت پر ووایه ؟ ځواب دا چی صرف د یوې سجدې څخه یې انکار وکړ .

خو هغه کسان چی لمونځ نه کوي ، هره ورځ د څو سجدو څخه انکار کوي ؟ د ۳۴ فرضي سجدو څخه . استغفرالله !

شیطان و انسان ته د سجدې څخه انکار وکړ خو موږ رحمان ته د سجدې څخه انکار کوو (هغه هم الهي امر و او دا هم الهي امر دی) . استغفرالله !

که هوس دی نور دې بس دی . ځکه نن د عمل ورځ ده بېله حسابه خو سبا د حساب ورځ ده بېله عمله !

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنيوي او اخروي بری

د خلکو سره دومره بد سلوک مه کوه څومره چی هغوی بد دي ، بلکی د هغوی سره دومره ښه سلوک کوه څومره چی ته پخپله ښه يې .

د فکر او عمل ازموينه

که تا کومه نيکي کړې وی نو مه يې يادوه ؛ که بل چا کومه ګناه کړې وی دا هم مه يادوه .

ځکه چی د خپلی نیکیَ پېژول « ستا د فکر امتحان » دی خو د بل د ګناه پېژول بیا « ستا د عمل امتحان » دی !

دا دنيا د امتحان صحنه ده . نو که بری غواړې ، خپل « سوچ » او « عمل » دې ازمويلی لره.

د جنت سرداره

الله تعالی جنت را اخيستی دی او د مور په پښنو کی يې ايښی دی . نو د زړه به يې څومره مقام وی ! چی مور دې و نه بخښی الله دې هم نه بخښی . مارک ټوين وايی : « له مينی نفرت کوم ، ځکه يو ځل مين سوم مور می هېره کړه . »

هو ، دوه شيان دي چی زامن له موره بېلوي : پيسې او واده !

(c) ketabton.com: The Digital Library

مور د کور هسته ده . د هغې تر تګ وروسته الکترون ، پروټون او نیوټرون خپل وزن له لاسه ورکوی او اټوم ګوګ او منځ تشی سی . نو د دې پر ځای چی په پښېمانی او سرخوږی سره د هغې قبر ته ژاړې ، همدا اوس راویښ سه !

د ګناه کیفیت

که ګناه رنګ درلودلی ، نو هیچا به هم یو د بل صورت له شرمه نسو لیدلای .

که ګناه بوی درلودلی ، نو هیڅوک به هم له تعفنه یو بل ته نسو نږدې کیدای .

دا هم د څښتن تعالی یو رحمت دی چی د ګناه رنګ او بوی یې پوښلی دی . خو په « ستره ورځ » به یې د ټولو په مخکی رسوا کوی .

نو د ګناه څخه وبیرېږه هغه هم د شاهد په مخکی ، هغه شاهد چی سبا پخپله ستر قاضی دی !

ګوره اې ناځوانه او نامرده !

کومه خبره چي د چا په وړاندې نسې کولی هغه خبره د هغه تر شا هم مه پسی کوه ، ځکه دا غیبت دی . او که درواغ ورپسی وایې نو دا تهمت دی . ـ

پوه سه چي الله تعالی هر وخت ښه لیدونکی او ښه اورېدونکی دی ، له هغه خو شرم وکړه !

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولی طمع او ګیله ؟

په داسی دنیا کی چی یوه ورځ زما او ستا خپله روح هم راځخه ځی او یوازی مو پریږدي ، نو د نورو څخه ولی طمع او ګیله وکړو ؟

نه افراط نه تفریط

د ژوند سره له حده زیاته مینه مه کوه ، ځکه چی هغه د هیچا سره وفا نه ده کړې (حتمأ یې له ځانه شړي) . خو مرګ بیا هیڅکله مه هیروه ، ځکه چی هغه د هیچا سره جفا نه ده کړې (حتمأ یې د ځان کوي) !

نو د زوکړې او مړینی تر منځ خورا لنډ واټن دی چی د سترګو په رپ کی ځی (یعنی له هیڅ نه تر هیڅ پوری) .

حضرت مجدد الف ثانی (رح) ویلی دي :

د چا چی نظر په کنټرول کی نه وی د هغه زړه هم په کنټرول کی نه وی او د چا زړه چی په کنټرول کی نه وی د هغه شرم ګاه به هم په کنټرول کی نه وی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

عادي خو اساسي سمون

که ته په هينداره کی دقيقاً وګورې نو ضرور به خپله څيره يا (ښه) درته ښکاره سی يا (بده) . نو هر ځل چی هيندارې ته ګورې په پاک زړه او پاک وجدان سره پکښی ګوره . که بالفرض خپله څيره بده درته ښکاره سوه نو بد کارونه بند کړه ؛ او که ښه درته ښکاره سوه نو په بدو کارو يې مه خرابوه . دا عمل تجربه کړه بيا وګوره !

د غټی بيزو عدالت

روايت دی چی دوې کوچنی بيزوګانی د يوې ډوډۍ په سر نه سره جوړېدې . فيصله يې وکړه چی غټه بيزو به قضاوت او عدالت کوی . دواړی غټی بيزو ته راغلې او خپله دعوه يې ورته وړاندی کړه .

غټی بيزو هم ډوډۍ نيمه کړه او هره ټوټه يې د ترازو په دوو پلو کی کښېښوولہ . هغه ټوټه چی تر بلی لږ درنه وه نو يوه ګوله يې ځنی وخوړله او بيا يې دواړی د ترازو په دواړو پلو کی کښېښوولې .

دا ځل هغه بله درنه سوه ، د هغې څخه يې ګوله واخيسته او هغه يې وخوړله خو بيا لومړنۍ والا درنه سوه ځو چی په دې ترتيب يې ټوله ډوډۍ سوکه سوکه د دواړو بيزوګانو مختته وخوړله او هغوی په مأيوسۍ سره يو بل ته کتل او مخ پر ځنګله وږي ولاړې .

استغفرالله ! ننني جابران ، قاضيان ، څارنوالان او قدرتمندان کټ مټ عدالت او قضاوت کوی . د نورو حق خوری او ظالمانه فيصله کوی . الله دی يې اصلاح کړی ، داسی نه چی ناوخته سی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه ازار

که په دیوال کی چاکونه (درزونه) پیدا سی نو هغه نړیږی او رالویږی ، خو که په زړه کی درزونه پیدا سی نو هغه دیوالونه کیږی او بندیږی .

نو د چا زړه مه آزاروه .

د شیطان مرستیالان

نننیً انسان څومره له خپلی ټاکلې او پېیلې لاری څخه اوښتی دی . د لارښوونی او پوهوَنی له پاره يې یو لک او څلیرویشت زرو پیغمبرانو کفایت ونکړ خو د ګمراه او خطا کولو له پاره يې فقط یو شیطان کفایت وکړ !

نن متأسفانه ځینی اِنسي شیطانان حتی د اصلي شیطان څخه هم وړاندې تللی دي ! استغفرالله .

بیده ضمیر

په دنیا کی تر ټولو آسانه کار خبري کول دي ، په خبرو کی تر ټولو آسانه کار انتقاد کول دی ، په انتقاد کی بیا تر ټولو آسانه کار په فېسبوک کی د بل سپکول او ترټل دي .

دا ځکه چی دلته آزادي چوکاټ نلری ، مسؤلیت حدود نلری او وجدان محاکمه نلری . هر څه چی لیکې او هر څه چی وایې آزاد یې ، مګر

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو کنټرولر لرئ چې هغه د خپل وجدان راوېښېدل دی . نو راځئ چې د ژبې حرمت او د قلم عفت وساتو .

ځان خپل

د یو عالم څخه یې وپوښتل چې غوصه څه شي ده ؟ ویې ویل چې د بل چا د غلطۍ سزا ځان ته ورکول غصه ده.

د دعا طاقت

یوه سندره کولای سی چې یو ګړی دې بدل کړی ؛

یو مجلس کولای سی چې یوه ورځ دې بدله کړی ؛

یو ګام کولای سی چې یو سفر دې بدل کړی ؛

یو فکر کولای سی چې یو څو کاله دې بدل کړی ؛

خو یوه دعا کولای سی چې ناممکن دې بدل کړی

کنجوس او حریص

یو عالم څه ښه ویلی دي : بهتره او غوره دا ده چې د یو شتمن په حیث ژوند وکړو نه دا چې د یو شتمن په حیث ومرو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ خو له خپلو ژاړو

يوه ورځ « سره زر » او « اوسپنه » سره ناست وو خبرې يې کولې . سروزرو په مجلس کی اوسپني ته وويل چی زه او ته دواړه په چکش وهل کيږو ، خو ته ولی ډير فرياد کوې او نارې وهې ؟

اوسپنی ورته وويل چی کله دې خپل وهي نو درد هم خورا زيات وی .

ټکماري او چالاکي

علامه البيرونی ويلی دي : خلک به ستا زړه آزار کړی او بيا به داسی رويه ښيئ لکه تا چی د هغه زړه آزار کړی دی .

ظاهري او باطني پناه

زموږ استغفار هم استغفار ته اړتيا لری ، ځکه چی په هغه کی اخلاص او صداقت نه وی .

(رابعه بصري رحمه الله عنها)

د عيبونو لټول

يو چا بلبل ته وويل چی څومره ښه آواز لرې خو کاشکی تور نه وای !

سمندر ته يې وويل چی څومره ګټور يې خو کاشکی تريو نه وای !

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلاب ته يې ووېل چې څومره خوش بويه يې خو کاشکې بې اغزيو وای !

هغوی ورته ووېل چې اې انسانه ، څومره بختور يې چې « اشرف المخلوقات » يې ، خو کاشکې دې د بل عيب نه لټولیً !

الله تعالی سختې نه خوښوي

دا ثابت حقيقت دی چې الله تعالی سختي نه خوښوی ، او ښايي له همدې امله په ژبه کې هډوکی نسته (والله اعلم) .

رسول الله (ص) فرمايلی دي : څوک چې پر الله جل جلاله او د آخرت په ورځ ايمان لری يا خو دې د خير خبره وکړي يا دې چُپ پاته سي .

وايي چې کوم وخت ژبې په خوله کې ۳۲ غاښونو ته ووېل چې تاسی زما څنګه ښه ورونه ياست . پر ما څونه ډېره پاملرنه کوئ . ستاسو د دې پاملرنې له امله زه ستاسو په منځ کې څومره آزادانه خوځېږم او ږغېږم .

غاښونو په ځواب کې ورته ووېل چې : خورې ، تا خو صحيح خبره وکړه ، مګر ته هم بايد زموږ خيال وساتې . داسی نه چې د خلکو سره بد چلند او تونده لهجه استعمال کړې او موږ په بلا ګرفتاره کړې ، يعنی چې څوک ستا ۳۲ ورونه د کور څخه دباندی و نه شړی .

عجيبه ده !

دلته هر څوک د خپلی راتلونکې د سمون او ښه والی په فکر کی دی ، خو دا يې هيره کړې ده چې : آيا آخرت هم ستره آينده نه ده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

بهترین فرصت

رسول الله (ص) فرمایلی دي : څوک چی درواغ ویل او په هغه عمل کول نه پریږدي ، نو الله تعالی هیڅ نه غواړي چی دئ خوړل او څښل بند کړی .

صحیح بخاري (حدیث نمبر ۱۹۰۳ ـ کتاب الصوم) .

استغفرالله ! نو راځی چی ناحقه لوږه او ناحقه تنده په صحیح روژه سره بدله کړو . بس یوه ټینګه اراده یا ربښتین قسم غواړي . همدا میاشت یې بهترینه موقع ده .

شاه کیلی

یو ځوان کوم مشهور شیخ ته ورغی او داسی یې ورته وویل : په ژوند کی می درې قلفونه پیدا کړي دي او ستا څخه یې کیلۍ ګانی غواړم . شیخ وپوښتل چی دا کوم قلفونه (ققلونه) دي ؟ ځوان ورته وویل :

لومړنی قفل دا دی چی غواړم یو ښه واده وکړم ؛

دوهم قفل دا دی چی غواړم کار می ښه برکت پیدا کړی ؛

دریېم قفل دا دی چی غواړم عاقبت می ښه سی .

شیخ په نرمه لهجه ورته وویل چی :

د لومړني قفل له پاره کیلي دا ده چی لمونځ پر خپل وخت کوه ؛

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دوهم قفل له پاره کیلي دا ده چی لمونځ پر خپل وخت کوه ؛

د دربیم قفل له پاره کیلي دا ده چی لمونځ پر خپل وخت کوه .

ځوان عرض وکړ چی آیا دا درې واړه قفلونه په همدې یوه کیلی خلاصیږی ؟

شیخ ځواب ورکړ چی پر خپل وخت باندی د لمانځه ادا کول د ټولو کامیابیو اساس یعنی « شاه کلید » دی .

اې ژبې له خدایه وبیریږه !

پیغمبر علیه السلام وفرمایل : کله چی سهار سي نو د انسان په جسم کی چی څومره اندامونه دي هغوی ټوله ژبې ته ووایي : اې ژبې ، له خدایه وبیریږه ! ځکه چی موږ ټول ستا تابع یو ، که ته سمه یې نو موږ به هم سم یو او که ته ناسمه یې نو موږ به هم ناسم یو (ترمذی) .

هو ، په رښتیا چی ژبه هم کلا ده هم بلا . موږ او تاسی ګورو چی د ژبی وزن ډیر سپک دی ، خو خورا لړ خلک هغه اخیستلای او سنبالولای سی ! حضرت ابوبکر صدیق (رض) فرمایلی دي چی « انسان ته ډیر مصیبتونه د خپلی ژبی څخه ورپیښیږی .»

په رښتیا هم خوږه ژبه د الله (ج) یو نعمت دی . فیثاغورث ویلی دي چی « د بدن د ټولو غړو له جملې څخه ژبه ډیره سرکښه ده .» نو که موږ او تاسو دغه سرکښه غړی کنټرول کړو ، معنی دا چی تر نیمایی زیات ګناهونه مو کنټرول کړل ! پس الله دی هر مسلمان ، منجمله هر افغان ته د ژبی د صحیح مهارولو توفیق عطا کړی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

مګر هو ګرانو دوستانو ، زهرجنه او نفرت پارونکي لیکنه هم په بده ژبه کی شامله ده !

مسلمان ته ښکنځل

یوه ورځ د جعفر الصادق (رح) مجلس ته یو مسلمان راغی او په مجلس کی یې یو بل مسلمان ته ډیر ښکنځل وکړل .

جعفر صادق (رح) ورڅخه وپوښتل چی آیا د رومیانو سره جنګېدلی یې ؟

هغه ورته وویل چی یا ، نه یم جنګېدلی .

جعفر صادق (رح) ورڅخه وپوښتل چی د کسرا د کسانو (یعنی ایرانیانو) سره جنګېدلی یې ؟

هغه ورته وویل چی یا .

جعفر صادق (رح) ورڅخه وپوښتل چی آیا د کافرانو سره دې جهاد کړی دی ؟

هغه ځواب ورکړ چی یا .

حضرت جعفر (رح) ورته وویل چی سبحان الله ! ستا له لاسه روم ، فارس ، یهود او نصارا ژغورلی دي ، خو مسلمان درڅخه ژغورلی نه دی !

په دې سره هغه سړی ځانته متوجه او اصلاح سو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو ځومره به ښه وی چی خپله ژبه د ښکنځلو ، بد ویلو او سپکولو څخه وژغورو تر څو ایمان مو شتمن او وجدان مو ځواکمن وی انشاالله .

اوس هم وختي دی

که ته لمونځ نه کوې نو ځان ته دا برأت مه ورکوه چی وخت نلرې ، بلکی داسی فکر کوه چی تا ضرور داسی ګناهونه کړي دي چی الله تعالی نه غواړي تا په خپل حضور کی ودروي .

نو اوس هم وختي دی !

ناکام کوښښ

دنیا او دولت په نصیب سره حاصلیږی او جنت په عمل سره . لاکن موږ دنیا او دولت په عمل سره پیدا کوو خو جنت مو نصیب ته پرې ښودی دی . بویه څنګه به دلته شتمن سو او هلته ګټمن ؟!

حضرت علی (رض) ویلی دي : ـ

وخت او دولت دوه داسی شیان دي چی د انسان په کنټرول او اختیار کی نه دي . وخت یې مجبور کوی او دولت یې مغرور کوی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم خوښي هم بېغمي

که خوښي او کاميابي غواړې نو دوه شيان هير کړه : هغه « بد سلوک » چې يو چا درسره کړی وی ، او هغه « ښه سلوک » چې تا د چا سره کړی وی . امتحان يې کړه !

وړيا ګټه

ستا غيبت کونکی په حقيقت کی تا ته ګټه رسونکی دی ، ځکه خپلی ښيګڼی ستا د عمل په پاڼه کی ليکی . يعنی خپلی نيکۍ وړيا درکوی .

نو پام چې ته هم کټ مټ خپلی نيکۍ بل ته مفتې ورنکړې !

د انټرنيټ دنيا

يوه ورځ موږ ټوله د دې دنيا څخه ځو . پاته به سي زموږ خبری ، ليکنی ، کامنټونه ، شعرونه ، اپلوډ کړي ويډيوګانی ، خپاره کړي تصويرونه.... چې يا به ښه وی يا بد (دا په مجموع کی زموږ اعمال دي) . ـــ

نو اوس په موږ اړه لری چې خپلو نيکيو ته پاڼبنت ورکوو که بديو ته . که زموږ خوښه وی يا نه ، دا ټول راپسی ليکل کيږی او ستر قاضی ته به وړاندی کيږی !

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستر احسان

آيا پوهيږې چې پر تېولنه به ستا لوی احسان څه وی ؟ هغه دا دی چې خپل ځان اصلاح کړه !

په دې سره به د تېولنې يو بد انسان کم سوی او ښه انسان زيات سوی وی !

د ځان اسطاعت

هيڅکله مه وايه چې ستړی يم !

ځکه دا ثابتوې چې کمزوره يې . بلکی ووايه چې « استراحت او دمې ته اړ يم . »

هيڅکله مه وايه چې نسم کولای !

ځکه د خپل توان او طاقت څخه انکار کوې . بلکی ووايه چې « کوښښ کوم . »

هيڅکله مه وايه چې خدايه ! نو کله ؟ ـ

ځکه د خدای (ج) په کار او فيصله کی مداخله کوې . بلکی ووايه چې « يا الله ! پر صبر می را اضافه کړه . »

په دې سره به نو روحاً پياوړی يې . امتحان يې کړه !

(c) ketabton.com: The Digital Library

د برکت الوتل

چی خبری ډیری سوې ، عملونه کم سول ؛

چی انتقادونه ډیر سول ، اصلاحات کم سول ؛

چی وعدې ډیری سوې ، اجرأت کم سول ؛

چی سینګار ډیر سو ، ښایست کم سو ؛

چی لباسونه ډیر سول ، حجابونه کم سول .

نو د برکت الوتل لا تور وی که سپین ؟

دوې ستری خزانې :

یوه د دې دنیا او بله د هغې دنیا خزانه ده او الله تعالی د دواړو خزانو کیلۍ مورې ته راکړي دي . یعنی د دې دواړو جهانو خزانې تر ژبی لاندی پټې دي .

منځ تشی انسان

که ننني اکثریت انسانان په غور مطالعه کړو نو وبه وینو چی :

ځان یې پرې ښبنی وی خو نور نه پرېږدي !

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل زړه يې تور وی خو د نورو زړونه سپينوي !

د ځان د کنټرولولو نه وی خو تولنه کنټرولوي !

او بالاخره الله يې پرې يبنی وی خو الله لټوي !

نو آيا دغسی انسان منځ تشی او ګوګ نه دی ؟!

عناد او حسد

د يو ملنګ څخه يې وپوښتل چی ولی په دنيا کی هر څوک ناآرمه حتی غمجن دی ؟

هغه په معنی داره موسکا ورته وويل چی خوښی خو د هر انسان سره مل دي ، لاکن ستونزه دا ده چی د يوه خوښي د بل درد وی !

استغفرالله .

يو عالم څه ښه ويلی دي :

هغو خلکو ته ډير حيران يم چی د داسی دنيا په تلاښ کی دي چی ورځ په ورځ ترې ليری کيږی خو د هغه آخرت څخه غافل دي چی ورځ په ورځ ورنږدې کيږی !

(c) ketabton.com: The Digital Library

جاپانیان یو عجیب ښه متل لری :

که نارې ووهې نو خلک دې « آواز » اوری ؛ خو که آرام ووایې نو خلک دې « خبره » اوری !

هو ، څومره به ښه وی چې پر کلماتو زور وکړو نه پر آواز او غرغړو . دا خو باران دی چې ګلان شنه کوی نه تالنده !

عظیم بری :

کله چي ته د چا بدي وایې ، نو دا ته خپله بدي بیانوې . که هغه بد وی او که نه ، ته خو بد (یا بده) سوې !

نو مه د بل بدي وایه ، مه یې اوره او مه یې مجلس تازه کوه بلکی تحریم یې کړه .

د وجدان محاکمه

کله چی ستا وجدان تا ملامتوي ، محکوموي او جزا درکوي بیا نو ټوله دنیا هم نسي کولای چی تا وبخښی !

نو آیا کوم ظالم او ګناه کار به د خپل وجدان له خوا خپله ملامتي او محکومي ومنی؟

ځواب منفی دی او ځکه نو ظلم او فساد مسلط دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

لا تر څو؟

علامه ابن رجب (رح) وايي: « که په نېکو کارونو کي د نېکانو سره سيالي نسيِ کولای ، د ګناه کارانو سره خو په استغفار او توبه کي سيالي وکړه.»

رښتيا هم ، يوه خوا خو نو وکړه .

« ژوند » په يوه جمله کی

د يو شيخ څخه يې وپوښتل چی تر ټولو ښه نيکي او تر ټولو بد عيب څه دی ؟ ده ورته وويل چی تر ټولو ښه نيکي دا ده چی خپل عيب ووينيِ ، او تر ټولو بد عيب دا دی چی د بل عيب ووينيِ !

هو ګرانه لوستونکيِ ، په ديِ لنډ ځواب کی د ژوند فلسفه پرته ده ، ښه ورته ځير سه .

يوازی نن لريِ !

په ټول کال کی صرف دويِ ورځی دي چی هيڅ کار او هيڅ فعاليت نسيِ پکښی کولای : يوه پرون وه او بله سبا ده !

دواړيِ هيڅ ستا په اختيار کی نه دي بلکی يوازی نن لريِ !

همدا نن ستا هغه سبا دی چيِ پرون ورته په تمه ويِ . نو ځان د پرون او سبا تر منځ مه ځوړند کوه ، بلکی څو ثانيېِ يا څو دقيقيِ يا.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځو ساعته وروسته به همدا نن هم درڅخه پرون سی . پس همدا نن یو ځه وکړه .

د بدی ختمول

ړیره لرونکی غلا نه کوی بلکی غل ړیره پریښودلی سی !

لمونځ کونکی ځوک نه خطاباسي بلکی خطا ایستونکی لمونځ کولی سی !

اسلام ظلم او حق تلفي نه مني بلکی ظالم او حق خوړونکی مسلمان کیدای سی !

نو که ته ښه یې ، بدي ختم کړه . یعنی د ګناه کار څخه نه بلکی د ګناه څخه نفرت وکړه !

خوځښت او تکل

هر انسان (منجمله آدولف هټلر) مثبت او منفی اړخ لری . هټلر وایي :

هغه اوښکی چی موږ یې په خپله ناکامي تویوو ، دا هغه خولې دي چی موږ د کامیابۍ له پاره نه دي توی کړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل عمل د لارې مل

ته به ښه وظیفه او مقام لرې ، ښه کورنۍ او قوم به لرې ، ښه نوم او نښان به لرې ، ښه کور او موټر به لرې ، ښه مال او دنیا به لرې....

آیا د دغو څخه یو شی هم قبر ته درسره ورې ، بېله عمله ؟

نو مه ناوخته کوه !

سعدي صاحب څه ښه ویلی دي :

هغوی چې پریشاني او عذاب درکوی ترک یې کړه . خو هغوی چې ترک کړې پریشاني او عذاب مه ورکوه .

د هوس ځپل

که غواړې چې د دې دنیا په اړه فکر وکړې ، نو محبس ته ولاړ سه بندیان ووینه ؛

که غواړې چې د هغې دنیا په اړه فکر وکړې ، نو روغتون ته ولاړ سه ناروغان ووینه ؛

او که غواړې چې د دواړو دنیاوو په اړه فکر وکړې ، نو هدیرې ته ولاړ سه د قبرونو څښتنان ووینه !

(c) ketabton.com: The Digital Library

اعتماد يعنی څه ؟

وګورئ اعتماد يا باور هغه کلمه ده چی په لوستلو يې ثانيه تيرېږی ، په فکر کولو يې دقيقه تيرېږی ، په پوهيدلو يې ورځ تيرېږی ، په عملي کولو يې کال تيرېږی ، خو په ثابتولو يې آن ټوله ژوند تيرېږی !

نو پر اعتماد هم اعتماد ختم سوی دی . ځکه چی خلک بدل سوي دي !

يو عالم عجيبه خبره کړې ده

د هغه چا ښځه مه بيرېږه چی کتابتون لری او ډير کتابونه لولی ؛ بلکی د هغه چا ښځه وبيرېږه چی يوازی يو کتاب لری او هغه مقدس بولی خو هيڅکله يې نه لولی او نه عمل پر کوی !

الهي محروميت

که تا لمونځ پريښود ، نو پوه سه چی راحت او برکت بيا ته پريښودلي . په ظاهره به هوسا يې خو دننه به خوسا يې . په ظاهره به شتمن يې خو باطنأ به نيستمن يې . په ظاهره به عقيل يې خو اصلاً به ذليل يې .

دا ځکه چی الله تعالی شړلی يې او په خپل حضور کی دې نه دروي . نو راوګرځه او ځان په دې امتحان کی بريالی کړه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دعا مه پرېږده

ځینی وختونه دعاوی د رب فیصلې نه بدلوي ، مګر ستا زړه بدلوي او هغه د رب د فیصلو سره مطابق کوي !

د ژوند بنسټونه

یو عالم څه ښه ویلی دي : د فقر او بیوزلۍ پر مهال صادق والی ، د شتمنۍ پر مهال ساده والی ، د قدرت او مقام پر مهال مؤدب والی ، د عصبانیت پر مهال چُپ والی د ژوند د تخت څلور پایې دي .

نیکمرغي او بدمرغي

موبایل تلیفون درونده نه دی یعنی ډېر وزن نلری او په جیب کی ښه آسانه انتقالیږی . خو دومره یې مه درنوئ چی په قیامت یې تر عهدې نسئ وتلای او د ګناه شاهد مو وی ! (یعنی صحیح یې استعمال کړئ) .

دوه مخي

ډېرئ خلک عجیبه دي . کله چې د دوی د ګناه په اړه خبره وسي نو په تېنګار سره وایی چی « الله غفور او رحیم دی » . خو د نورو د ګناه په اړه بیا په تأکید سره وایی چی « الله سخت عذاب ورکوونکی دی » !

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې انصافي

که موږ قرآن کريم هيڅ نه تلاوت کوو او پورته مو په دوړو کی مياشتی ، آن کلونه همداسی ايښی وی ، نو بيا دا حق لرو چی د غم او مصيبت پر مهال يې راواخلو او الله ته يې شفيع کړو ؟ آيا دا بې انصافي نه ده ؟

که موږ د صدقې له پاره په جيب کی په خورا لږ مبلغ (سِکه) پسی ګرځو . خو همدا مهال د الله څخه د جنت لوړترين مقام غواړو . يعنی څومره ناڅيزه عطا کوو او څومره ستر عوض طلبوو ! آيا دا بې انصافي نه ده ؟

نو راځی چی اول خپل وجدان قاضی کړو ، بيا پر مخ ولاړ سو . دې ته د بې انصافۍ د تباهۍ ذريعه وايی .

د ژوند لورۍ

يو عارف څه ښه ويلی دي : « ژوند اول اختياري دی خو وروسته جبري سی . يعنی نن چی هر څه په خپل اختيار کرې ، سبا هغه په وچ زور او جبر سره ريبې .»

نو ولی ښېګڼی و نه کرو ؟!ل

مشکل وخت

درې ډوله خلک هيڅ نه هيرېږی : هغه چی ستا سره يې په « مشکل وخت » کی کومک وکړ ؛ هغه چی ستا په « مشکل وخت » کی يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوازی پریښوولې ؛ او هغه چی ته یې په دغه « مشکل وخت » مبتلا کړې .

د نفس غلامي

د شیطان د ګمراه کولو او ګناه کار کولو له پاره بل شیطان نه دی راغلی بلکی همدا نفس و چی ابلیس یې ورڅخه جوړ کړ .

اول د ځان سمون

زموږ زیاترو ذهنیت د یو لړ منفی غوښتنو ، منفی برداشتونو ، منفی غبرګونونو ، منفی ګومانونو او منفی برخوردونو څخه دومره ډک دی چی د بدلون او سمون تولی کړکی یې تړلی دي او هیڅ پوهاوئ تأثیر نه پر کوی .

نو موږ ایماني ، اخلاقي او وجداني مسؤلیت لرو چی خپل دغه ناوړه طرزالعمل بدل کړو تر څو الله تعالی مو روان حالت بدل کړی (الرعد : ١١) .

ولی توبه ځنډوې ؟

آیا د ګناه سره دې قرارداد کړی دی چی حتمأ به یې کوې ؟ آیا د الله تعالی څخه دې تضمین راوړی دی چی تر بوډا کیدو پوری به ژوندی یې ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوره ! ډیری هدیرې په هغو ځوانانو ډکی دي چی غوښتل يې د زړښت پر مهال توبه وباسی . نو مه ناوخته کوه .

روایت دی چی کله جهنم ته ننوت (العیاذ بالله) هلته يې د دنیا یو ملګری هم ونه لیدی ، ځکه هغوی ټولو د ده له مرګه وروسته توبه ایستلې وه . نو پوه سه چی نن د عمل ورځ ده بېله حسابه ، خو سبا د حساب ورځ ده بېله عمله !

د قبر قدر !

هغه خلک چی په ژوندوني يې په باک نه راوړو او اهمیت نه ورکوو ، نو تر مړینی وروسته يې پر قبرونو کتیبه یا سوانح ولی لیکو ؟ دا هغه ته څه ګټه لری ؟

نو غوره دا ده چی د ژوندیو له پاره کتیبه جوړه کړو یعنی قدر يې وکړو . تر مړینی وروسته يې قدر د قبر دی !

د قبر قدر خو نه اسلامي اصل دی نه فلاحي . بلکی بدعت او غفلت دی .

تلپاتې بری

که په دنیا او عقبا کی بری غواړې نو د خپل ژوند له پروګرامه دا خبره وباسه چی « خلک به څه وایی ؟! » بلکی پر ځای يې دا جمله ور اضافه کړه چی « الله تعالی به څه وایی ؟! »

(c) ketabton.com: The Digital Library

سعدي صاحب څه ښه ویلی دي :

عاقل او بې عقل دواړه لږ یا ډیر عیبونه لری . خو عیبونه یې فرق لری . داسی چی عاقل خپل عیب پخپله وینی لاکن د بې عقل عیب دنیا وینی .

د الله تعالی نافرماني څنګه کوو؟

لومړی ـ که زموږ عقیده دا وی چی الله تعالی مو نه وینی (نو ځکه ګناهونه کوو) ، پس یقینأ چی کافران یو ؛

دوهم ـ که زموږ عقیده دا وی چی الله تعالی مو وینی خو بیا هم ګناه او د هغه نافرماني کوو ، نو ډیر بې حیا او سپین سترګي یو ؛

دریيم ـ که دا وایو چی د الله تعالی عذاب تحمل کولی او زغملی سو ، نو درواغجنان یو ؛

څلورم ـ دنیا په نصیب سره حاصلیږی خو آخرت په محنت سره ګټل کیږی ، لاکن موږ برعکس د دنیا له پاره محنت کوو خو آخرت و نصیب ته پریږدو ، نو دا زموږ ناپوهي او ګمراهي ده .

هو ، د دې منکراتو کول او د اوامرو نه کول ښیله شکه د الله تعالی نافرماني او سرکښي ده چی انجام یې بربادي ده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

مهمه تولنیزه باریکي

د منفی او غلطو خلکو سره د تګ راتګ یا ارتباط بندوَل یوه ناچاري ده ، خو دا لیری والی باید په دې معنی نه وی چی د هغوی څخه کرکه لرو ، بلکی د ځان درنښت (یعنی د بې قدرۍ مخنیوئ) دی .

الـهي ګرانښت

انسان پر الله تعالی باندی دومره ګران دی چی د ده په خاطر یې شیطان له ځانه لیری کړ . خو انسان دومره غافل او ناشکره دی چی د شیطان په خاطر یې الله تعالی له ځانه لیری کړ !

مهمه باریکي

اې انسانه ! ته د لنډ ژوند له دې سفره فقط یو وار تیریږې . نو که په دې سفر کی پر انسانانو کوم لوی یا کوچنی احسان کولای سې باید ویې کړې . ځکه چی بیرته پر همدې لار بیا هیڅکله نه راګرځې !

ننۍ لویه ستونزه

زموږ لوی مشکل دا دی چی د افراط یا تفریط په حال کی یو : یا له حده وتلي قهرجن یو ، یا له حده وتلي خوش باوره یو که عقده یا عقیده ده ، که سیاست او قضاوت دی . دواړه حالتونه مو ناکامۍ ته بیایي !

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبادت د بل له پاره

د یو عالم څخه چا پوښتنه وکړه چې یوه ښځه ډیر زیات عبادت کوي ، د ورځې یې روژه وی او د شپې لمونځونه او تلاوت کوي ، خو له بده مرغه چې غیبت هم ډیر کوي . د دې ښځې حالت څنګه بولې ؟

عالم ورته وویل : دا ټول عبادتونه د نورو له پاره کوي . ځکه ، خپل نېک اعمال یې هغه چا ته ځي چې غیبت یې کوی .

هو ، د دغسې مسلمانانو نیک اعمال د غیبت په واسطه داسې خوړل کیږی لکه وَینه (موریانه) چې لرګی خوری . زموږ ټولنه متأسفانه په دغسې معتادانو ډکه ده . نو د هغوی له پاره اوس هم ناوخته نه دی !

د ګناه شاهدان

ته په پټه او یوازیتوب کی ګناه کوه . مګر لږ تر لږه څلور عیني شاهدان لرې چې هغه زړه ، سترګي ، غوږونه او لاسونه دي .

الله تعالی فرمایی چې په دغه ورځ به د دوی (یعنی ګناه کارانو) خولې بندي (یعنی مُهر) کړو نو د هغوی لاسونه به خبری وکړی او پښې به یې شاهدي ادا کړی چې په دنیا کی یې څه کول (یس : ۶۵) .

نو هغوی چې په ښکاره ګناه کوی ، څومره شاهدان به یې وی ؟!

(c) ketabton.com: The Digital Library

لویی او ځانپالنه

خواجه نظام الدین اولیا څه ښه ویلی دي :

اې مسلمانه ! هر مسلمان چې ووینې تر ځان یې ښه وبوله که څه هم ته اطاعت کونکی یې او هغه ګناه کار وی . کیدای سی دا ستا وروستی اطاعت او نیکي وی خو د هغه وروستۍ ګناه وی ، چې له امله به یې ته ګناه کار سې او هغه نیکوکار!

هو ، ځان تر نورو ښه بلل (په علم ، ظاهري عزت ، مؤقتي مقام ، قوم ، رتبه او نورو کی) هغه ګناه ده چې د نعمتونو د هلاکت سبب کیږی .

د وجدان محکمه

د وجدان محکمې ته هرومرو مراجعه وکړه . ځکه چې هلته قطعاً غلطه فیصله نه کیږی .

هلته نه حاضرین سته ، نه مراجعین ؛ نه شاهدان سته او نه مدافع وکیلان ! بلکی صرف « دوه محرران » او یو « ستر قاضی » سته او بس !

مجازات او مکافات

تر یوې ګناه وروسته د بلی ګناه کول اصلاً د هغې سزا ده ؛

تر یوې نیکۍ وروسته د بلی نیکۍ کول اصلاً د هغې اجر دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دعا عظمت

رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایی : عمر نه زیاتیږی مګر په نیکۍ سره ، تقدیر نه بدلیږی مګر په دعا سره (ابن ماجه ۴۰۲۲) .

نو د ځان په شمول هر چا ته دعا کوه . څه معلومه ده که د یو چا قسمت ستا دعا ته معطله و؟!

نابللی میلمه

دا داسی بې پروا میلمه دی چی د سهار او ماښام خیال نه ساتي . د ننوتو په نیت د کور دروازه هم نه ټکوي او هیڅ دیوال یې مخ نسي راګرځولای . مال او دولت یې هم مخه نه سي نیولای . نه رشوت اخلي او نه واسطه پیژني . دا ډیر بې لحاظه میلمه دی چی د هیچا پروا نه کوی که هغه بوډا وی ، که ماشوم وی ، که جوړ وی او که ناجوړ .

هو ، دا نابللی میلمه « مرګ » دی چی نابېره راځي او هر څه لوټوي . نو چمتو اوسه او توښه برابره کړه داسی نه چی ناوخته سی !

انسي شیطان !

د نورو هغه عیبونه مه څرګندوه چی الله تعالی په پرده کی پټ ساتلی دي . یعنی د الله تعالی په اراده او فیصله کی مداخله مه کوه او له ځانه انسي شیطان مه جوړوه !

(c) ketabton.com: The Digital Library

الهي تړاو او دعا

دا څومره ښه احساس دی چې کله د الله تعالی سره د خپل زړه خبره کوو نو هغه له مخکی څخه لا ښه پرېِ خبر وی ، خو بیا یې هم زموږ څخه ویل غواړی .

ځان ارزوَنه

شیخ الاسلام ابن تیمیه (رح) څه ښه فرمایلی دي : « مومن په حق خبره راضي وی که یې په ګټه وی که یې په زیان ؛ خو باطله خبره یې ناخوښه وی که یې په ګټه وی که یې په زیان ! »

خو موږ ؟!

په ګرېوان کی وګوره !

کافر چی ووینې نو د اسلام پر نعمت د الله حمد او ثنا ووایه ؛

فاجر او ګناه کار چی ووینې نو پر تقوا باندی د الله حمد او ثنا ووایه ؛

جاهل چی ووینې نو د علم له امله د الله حمد او ثنا ووایه ؛

ناروغ او مبتلا چی ووینې نو د عافیت له امله د الله حمد او ثنا ووایه .

په ګریوان کی وګوره ! ړوند د دنیا د لیدلو ، کوڼ د اوریدلو ، ګوډ د یو ګام اخیستلو او ګونګی د یوې خبری کولو ارمانجن دی .

خو ته لیدلای سې ، اوریدلای سې ، تللی سې او ږغیدلای سې .

لا د الله شکر نه ادا کوې او نور اضافي او تجملي شیان هم غواړې ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ودرېږه او وګوره !

لا تر څو به زمانه ترټې ؟ دا يې حل لاره نه ده . متل دی چې له مردارو اوبو خپل کالي راټول کړه !

د زمانې څخه شکايتونه مه کوه . بلکی خپل ځان بدل کړه چې الله دې روان حالت بدل کړی (الرعد ۱۱) .

کثيف او نجس عمل

يو ځل خو سترګی پټې کړه او داسی فکر وکړه چې د مړه انسان سرې او تازه غوښې ژويې او په خوله کې يې اړوې را اړوې . تر شونډانو دې د دې غوښو وينې څڅيږی ، او د سرو غوښو ټوټې دې په غاښونو کې يو څه هم بندی وی .

دا مهال به دې سترګی څومره سرې وی ، زړه به دې څومره ډېره وی ، څيره به دې څومره وحشی وی او حالت به دې څومره شهواني وی . دا به څنګه نجس او ناولی عمل وی ، ها ؟

آيا دغسی کرغيړنه صحنه دې خوښه ده ؟ که ځواب مثبت وی نو ښه ډير غيبت کوه !

که نه ، اوس هم وختي دی او قسم واخله چې نور به غيبت نه کوم . د غيبت اورېدل هم په غيبت کی شامل دی ، منع يې کړه يا ترې روان سه . دا به نو د ځان ، کورنۍ او ټولنی سره ستا نيکي وی . ولی دغسی وړيا احسان او نيکي نه کوې ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

تولنیز انحراف

دا ځومره تهمتونه او لفظي ګوزارونه روان دي . خو تريخ حقيقت دا دی چې موږ دومره کوښښ او هلی ځلی د ځان د سمون او بدلون له پاره نه کوو څومره چی تر ځان د نورو د غلط ثابتولو له پاره يې کوو .

د غيبت او حسد پيوستون

علما وايی چې انسانان په درې دليلونو سره تر شا خبری درپسی کوی يا ستا غيبت کوی :

لومړی ـ کله چې ونسي کړای ستا دريځ ته ورسيږی يا ستا حالت ولری ، نو تر شا خبری درپسی کوی .

دوهم ـ کله چی هغه څه ونلري چی ته يې لرې ، نو دې غيبت او پس ګويي کوي .

دريیم ـ کله چی وغواړي ستا په رقم ژوند غوره کړی يعنی ستا تقليد وکړی خو نه يې سي کولای ، نو غيبت او تر شا خبری درپسی کوی .

دې ته د غيبت او حسد پيوستون وايی . راځی چی اوس نو د همدې فارمول پر اساس خپلو ځانو ، خپلو دوستانو او خپلو مجلسيانو ته وګورو او هر يو جلا جلا و ارزوو . ښايی هيڅوک يا خورا لږ ځنی خلاص وی .

لا بيا هم نه ترې منع کيږو ؟ استغفرالله !

(c) ketabton.com: The Digital Library

له فتنو او جنجالو ځان ساتنه

آیا د چُپ والي یا خاموشۍ اهمیت درمعلوم دی ؟

خاموشي ستر نعمت دی په تیره کله چی : اختلافات ډیر وی ، آوازونه لوړ وی ، شخړی لاینحله وی ، علم لږ وی ، او دلیل بې وسه او بې کسه وی !

د خلکو امتحانول

که د چا صبر او حوصله ازمایې نو انتقاد پر وکړه ، بیا وګوره !

که د چا اخلاص ازمایې نو مشوره ځنی وغواړه ، بیا وګوره !

که د چا غرور او ځانپالنه ازمایې نو خبره یې ومنه ، بیا وګوره !

که د چا خوی او خصلت ازمایې نو سفر ورسره وکړه ، بیا وګوره !

او که د چا سخاوت ازمایې نو پور ترې وغواړه ، بیا وګوره !

له ډوبیدو ډډه وکړه

ځان خوشحاله ساته . ځکه په تشویش یا پریشانۍ سره د پرون مشکل قطعأ نه حلیږی بلکی د نن سکون هم له منځه ځي او د یو مبهم سبا په غیږ ورځې !

(c) ketabton.com: The Digital Library

لا تر کله ؟

همدا اوس دې پر تېر عمر او ګناهونو د الله تعالی څخه مغفرت وغواړه . د توبې په سپېڅلو اوبو ځان ومينځه .

ملاقات نږدې دی او هره شېبه امکان لري چې الله تعالی دې خپل حضور ته وغواړي . نو ښه نه ده چې په خيرنه او دوړنه څېره يې په وړاندې ودرېږې . که ته وغواړې يا نه ، که دې خوښه وی يا نه ، دا لحظه او دا صحنه حتماً درباندی راځی .

اوس هم وختی دی . ساه لا چلېږی . پلمې بندی کړه . نن د عمل ورځ ده بېله حسابه ، خو سبا د حساب ورځ ده بېله عمله !

شتمن فقير

کله چې ته وصيت پاڼه ليکې (يا شفاهي وصيت کوې) ، آيا خبر يې چې يوازينی څوک چې ستا د مال او دولت يا جايداد څخه محروم پاتيږي ، هغه ته پخپله يې ؟!

چا ته خپل سهم پرېږدې ؟ آيا هغه اولاد ته چې ډېر ژر به دې هير کړی ؟ که هغه اولاد ته چې ستا د سهم يوه سلنه به هم نه درپسی خيراتوي ؟

نو اوس هم وختي دی او لا ژوندی يې ، ستا د خپل سهم زياته برخه صدقې ته وقف کړه ، داسی نه چې ناوخته سی ! آيا پوهيږې چې صدقه خورا افضل عبادت دی ؟ نو ولی يې ضايع کوې ؟

ولی دا کار هغه اولاد ته پرېږدې چې د دنيا په کارونو کی تر غوږونو پوری ډوب دی ؟ که همداسی ونکړې نو پوه سه چې شتمن فقير يې (يعنی دلته شتمن او هلته فقير) !

(c) ketabton.com: The Digital Library

رښتيا او درواغ

رښتيا حق دی او دروغ ناحق دی . رښتيا د انسان تر پيدايښت پخوا لا موجود وو ، خو دروغ موجود نه وو . يعنی حقيقت طبيعی دی خو دروغ مصنوعي دی .

پس ويلی سو چی حقيقت شتون لری خو دروغ اختراع کيږی

د حلال برکت

مالک بن دينار (رح) فرمايلی دي : که څوک تر يوه حرام دينار تير سی نو دا هغه لره تر يو لک دينارو صدقه کولو هم ښه دی .

ننني دوستان

که يو چا ته اضافه له هغه ارزښت ورکوې چی ورته « لازم » وی ، نو ځان ته اضافه له هغه تاوان رسوې چی درته « لازم » وی ! دا چی بوغۍ (فوقانه ـ غباره) دربانډی چاودي مه خښميږه . پخپله دې تر حد زياته هوا ورکړې وه !

الهي سزا :

د هغه انسان د خاموشۍ يا پټي خولې څخه وبيريږه چی تا يې زړه آزار کړی دی خو هغه هيڅ نه وايی يا هيڅ نسي کولای مګر هر څه الله تعالی ته پريږدي . نو خبردار اوسه چی الله تعالی يې هم ژر يا وروسته بدله درڅخه اخلی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

الهي رحمت

د ابن سینا څخه یې وپوښتل چی ژوند څنګه درباندی تیریږی ؟

ده ورته وویل چی د ګناه کاری سره سره د الله تعالی دومره نعمتونه راباندی اوري چی نه پوهیږم د الله تعالی شکر د څه له رویه ادا کړم ، آیا د نعمتونو پر ډیروالي یې او که د ګناهونو پر تیروالي یې ؟

ستر احسان

که یو چا ته داسی جمله ووایې یا داسی خبره وکړې چی له امله یې هغه شخص الله تعالی ته یو څه ورنږدې سي او بدي یې یو څه لږ سی ، نو په نن عصر کی دا یوه ستره نیکي ده چی د هر چا نه په نصیب کیږی .

څومره آسانه ! بس یوه پاکه اراده غواړی .

ترخه حقایق :

که یو چا د بل په صداقت کی شک کاوه نو دا درواغجن دی ، که نه صادق دی ؛

که یو چا په مجلس کی په هره موضوع کی ځان هرکاره او پوه بالله نو جاهل دی ، که نه عالم دی ؛

که یو چا پر بل ډیره بد ګوماني کوله نو په زړه تور دی ، که نه په زړه پاک دی .

همدا زموږ د ټولنی یو څو ترخه حقایق دي . ترخه حقایق :

(c) ketabton.com: The Digital Library

که یو چا د بل په صداقت کی شک کاوه نو دا درواغجن دی ، که نه صادق دی ؛

که یو چا په مجلس کی په هره موضوع کی ځان هرکاره او پوه باله نو جاهل دی ، که نه عالم دی ؛

که یو چا پر بل ډیره بد ګوماني کوله نو په زړه تور دی ، که نه په زړه پاک دی .

همدا زموږ د ټولنی یو څو ترخه حقایق دي .

د زړه ډاډ او سکون :

پیغمبر علیه السلام فرمایی : هر وخت چي دې اراده وکړه چي د یو چا عیب بیان کړې ، نو خپل عیبونه در په یاد کړه .

د علم انفلاق

د یو عارف څخه یې وپوښتل چی علم کله ماتیږی او کمیږی ؟

ول کله چی ملنګ یا درویش فقر وکړی ، شاعر غرض او مرض ولری ، ملا تاجر او کاروباري سی ، پوه او عالم د دنیا شوقي سی نو دا هغه وخت دی چی علم به تجزیه کیږی !

له غمه بې غمیً :

رسول الله صلی الله علیه وسلم چي به کله د یو غم یا مصیبت سره مخامخ سو نو نفل لمونځ به یې کاوه . (رواه احمد او ابو داود)

نو راځی چی موږ هم دغم غلطولو دغه بهترینه طریقه خپله کړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

متوجه اوسه :

که خپل نفس د خیر په کارونو کی لګیا نکړې ، نو هغه به دې ضرور د شر په کارونو کی بوخت کړی .

له مرګه ویره

اصلی او واقعی مسلمان هیڅکله د مرګ له یاده نه بیریږی ، دا ځکه چی مرګ حق دی او د حق منل پر هر مسلمان فرض دی . او بل دا چی یو مؤمن ځکه د مرګ له یاده نه بیریږی چی اسلامي ارکان او فرایض یې پر ځای کړي وی .

خو د دې برعکس د مرګ له یاده هغه کسان بیریږی چی اسلام یې خورا لږ او یا هیڅ نه وی عملي کړی ، نو دغسی انسان د خپلو ګناهونو له امله د مرګ له یاده بیریږی .

د مځکی د سطحی او بطن فرق

عجیبه دنیا ده . په ژوند کی د ټولو انسانانو نومونه او لباسونه بیل بیل وی . یو شتمن وی بل غریب ، یو بې مقامه وی بل لوی مقامه ؛ یو انجینیر وی بل ډاکتر ؛ یو استاد وی بل شاګرد ؛ یو سوداګر وی بل سوالګر.....

خو تر مړینی وروسته د ټولو یو نوم وی : مَیّت (یعنی مړئ) یا جنازه !

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تولو یو ډول قبر وی ، د تولو یو ډول کفن وی ، د ټولو یو ډول لحد وی هغه که شاه دی یا ګدا !

په رښتیا هم تر مځکی لوړ او تر مځکی لاندی یوه او بله دنیا ده ، خو واټن یې فقط یو نیم متر دی !

فاني ژوند

حضرت علی (رض) فرمایلی دي چی ژوند فقط دوې ورځی دی . یوه ورځ ستا په ګټه او بله یې ستا په زیان ده .

نو په هغه ورځ چی ستا په ګټه ده « غرور » مه کوه او په هغه ورځ چی ستا په زیان ده « صبر » کوه .

په رښتیا چی د بریالیتوب عملی نسخه ده !

د ناپوهانو حق

متل دی چی د عقل وړی او د پیسو موړ نسته . علما وایی چی پر موړ ناپوهان درې حقونه لري :

لومړی ـ صبر او زغم : د هغوی هر ډول ناوړه چلند به زغمئ او تحمل به کوئ .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوهم ـ شفقت او مهرباني : که د هغوی څخه کوم غلط او ناسم کار ووینئ نو د کرکې پر ځای په شفقت پر کوئ .

دریېم ـ لارښوونه او متوجه کول : د هغوی دریېم حق دا دی چې سمه لارښوونه په ورته کوئ ، خیر دی که هغوی یې مني یا نه .

هو ، که موږ او تاسو دا مجربه نسخه د هری ورځی تلن لاره وګرځوو ، یعنی د ناپوهانو حق ادا کړو ، نو دنیا او عقبا به مو ځلانده وی .

ودریږه او شا ته وګوره !

د غلطیو په منلو ، زړه سَمَوَلو او ګناه پریښودلو کی ځنډ مه کوه ، ځکه لاره چې څومره اوږدیږی راستنېدل هغومره ګرانیږی .

خورا مهم تجارت

کله چې د دنیا د مفلیسیٰ څخه په تنګ راسې او د رزق دروازې درته وتړل سی نو د الله تعالی سره تجارت وکړه ، یعنی صدقه ورکړه .
امتحان یې کړه !

ته به ووایې چی هیڅ نلرم ، څه شی صدقه کړم؟! داسی نه ده ، ښه خبره هم صدقه ده ، ښه عمل هم صدقه ده ، مرسته هم صدقه ده ، هڅونه هم صدقه ده ، موسکا هم صدقه ده....

(c) ketabton.com: The Digital Library

عواطف

کله چی ګناه کار انسان وژړېل ، نو پوه سه چی خپل پیغام یې تر الله تعالی پوری ورساوه .

مګر کله چی د چا په سترګو کی قحطي راغله نو پوه سه چی زړه یې سخت سوی دی . ظالم دی ، ترې ګوښه سه او احتیاط ورسره کوه !

عقیده او حقیقت

یو عالم ویلی دي : عقیده کیدای سی چی زما عقیده وی ، ستا عقیده وی ، د فلاني عقیده وی ؛

خو حقیقت نسي کیدای چی زما حقیقت وی یا ستا یا د فلاني حقیقت وی .

حقیقت اصلاً د هیچا مربوط نه دی بلکی آزاد او د ټولو دی .

له همدې امله خلک تل د عقیدې په سر جنګیږی نه د حقیقت په سر !

------- ---------------------------- -----------

ازلي دښمن

ښایی ځینی کسان امریکا ، برتانیه ، روسیه ، اسراییل..... د بشر تر ټولو ستر دښمنان وبولی . خو دوی یوازی د انسان دا دنیا خرابولی سی . اصلي دښمن بل دی چی تر دوی ډیر خطرناک دی . هغه کولای سي چی د انسان دنیا او آخرت دواړه خراب کړی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه ستر او خطرناک دښمن « ابلیس » نومیږی چی لقب یې « شیطان » دی . دئ تر ټولو ستری وسلې او تجهیزات لری . آن یوه ثانیه هم د انسان سره له جنګه نه بېکاره کیږی .

نو زموږ جنګ د دغه لعین دښمن سره فرض دی .

الحمدُلله کتاب پایٍ ته ورسېد

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library